

**Міністерство освіти і науки України
Центральноукраїнський національний технічний університет**

**Економічний факультет
Кафедра «Економіка, менеджмент та комерційна діяльність»**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до переддипломної практики
за другим (магістерським)
рівнем вищої освіти**

Галузь знань: 07 – Управління та адміністрування
Спеціальність: 073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма «Управління фінансово-економічною
безпекою»

Затверджено на засіданні кафедри
«Економіка, менеджмент та
комерційна діяльність»,
Протокол №12 від 26.05.2022 р.,

**Кропивницький
2022**

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

Переддипломна практика: метод. вказівки: галузь знань: 07 – Управління та адміністрування, спеціальність 073 «Менеджмент», освітньо-професійна програма «Управління фінансово-економічною безпекою», курс навчання: другий / [уклад.: О.М. Левченко, О.В. В'юник, А.О. Левченко, І.О. Андросук, Т.А. Немченко]; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. – Кропивницький: ЦНТУ, 2022. 32 с.

Рецензенти – доктор економічних наук, професор Музиченко А.С.;
кандидат економічних наук, доцент Сторожук О.В.

Видання містить загальні положення щодо організації проходження переддипломної практики зі спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійна програма «Управління фінансово-економічною безпекою», складання звіту, основні вимоги щодо складу, структури, змісту й оформлення звіту про переддипломну практику. У додатках наведені зразки оформлення та приклади виконання необхідних документів.

Призначене для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» (освітньо-професійна програма «Управління фінансово-економічною безпекою»).

Укладачі:

О.М. Левченко – д.е.н., професор кафедри «Економіка, менеджмент та комерційна діяльність»,

О.В. В'юник – к.е.н., доцент кафедри «Економіка, менеджмент та комерційна діяльність»,

А.О. Левченко – к.е.н., професор кафедри «Економіка, менеджмент та комерційна діяльність»,

І.О. Андросук – к.е.н., доцент кафедри «Економіка, менеджмент та комерційна діяльність»,

Т.А. Немченко – к.е.н., асистент кафедри «Економіка, менеджмент та комерційна діяльність».

Відповідальний за випуск – д.е.н., проф. О.М. Левченко

©CUNTU, 2022

© Левченко О.М.

© В'юник О.В.

© Левченко А.О.

© Андросук І.О.

© Немченко Т.А.

2022

ЗМІСТ

	стор.
Вступ	4
1. Мета і завдання переддипломної практики.	5
2. Порядок проходження переддипломної практики та розподіл обов'язків	6
3. Вимоги до звіту з переддипломної практики	8
4. Орієнтовна тематика індивідуальних тем	9
5. Зміст переддипломної практики	13
6. Критерії оцінювання переддипломної практики	15
Список рекомендованих джерел	17
Додатки	22
Додаток А. Зразок титульного аркуша	23
Додаток Б. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015	24

ВСТУП

Переддипломна практика здобувачів є невід'ємною частиною процесу підготовки фахівців у закладах вищої освіти. Обов'язковою вимогою до кваліфікаційних робіт випускників закладів вищої освіти є практична цінність отриманих результатів дослідження. У зв'язку з цим випускні роботи повинні бути виконані за матеріалами конкретного підприємства, установи або організації. Переддипломна практика проводиться на сучасних підприємствах різних галузей економіки та сфер діяльності, у закладах органів державного управління і фіскальних органів, фінансово-кредитних установах.

Переддипломна практика є однією з найважливіших форм підготовки фахівців, а також загальним підсумком навчання та підготовки до написання кваліфікаційної роботи.

Переддипломна практика здобувача передбачає безперервність і послідовність її проведення при одержанні достатнього обсягу практичних знань і вмінь відповідно до вимог до здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем.

Переддипломна практика здобувача проводиться перед написанням кваліфікаційної роботи.

Під час цієї практики поглиблюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану та збирається фактичний матеріал для написання кваліфікаційної роботи. Зміст і послідовність практики визначаються програмою, яка розробляється кафедрою згідно з навчальним планом.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Метою переддипломної практики є ознайомлення здобувача з практичними аспектами виникнення, розгортання та розвитку проблемної ситуації, яка є предметом дослідження при написанні кваліфікаційної роботи, а також отримання інформаційних матеріалів, необхідних для її виконання.

Мета практики полягає в:

- практичній підготовці здобувачів до самостійної роботи на одній із посад, що потребують кваліфікації магістра за спеціальністю 073 «Менеджмент» освітньо-професійна програма «Управління фінансово-економічною безпекою»;
- виборі нормативно-правових, інформаційних, звітних і статистичних матеріалів, їх систематизації та аналізі;
- поглибленні та закріпленні теоретичних знань з фахових навчальних дисциплін;
- ознайомленні з номенклатурою продукції та послуг підприємства, станом виробництва, виробничою структурою, структурою управління;
- безпосередній участі в усіх етапах збору та опрацювання інформації;
- засвоєнні порядку складання звітності та її використання для управління фінансово-економічною безпекою;
- зборі практичного матеріалу для написання кваліфікаційної роботи; контролює процес самостійної роботи здобувача вищої освіти;

Під час проходження переддипломної практики здобувачі повинні вирішити такі завдання:

- вивчити загальні функції системи фінансово-економічної безпеки і їхній взаємозв'язок з усіма функціональними службами підприємства (установи, організації), що є базою практики;
- розраховувати й аналізувати фінансово-економічні показники діяльності, розробляти інформаційно-аналітичні документи щодо оцінки рівня реальних і потенційних загроз фінансово-економічній безпеці підприємства, фінансової установи, державної організації;
- навчитися проводити оцінку виробничо-господарської, фінансової і маркетингової діяльності з точки зору забезпеченості фінансово-економічної безпеки;
- проводити аналіз потреб посадових повноважень установи, організації, підприємства для прийняття управлінських рішень щодо забезпечення фінансово-економічної безпеки, сталого функціонування та розвитку;
- оцінювати та проводити моніторинг реалізації визначеної стратегії забезпечення фінансово-економічної безпеки установи, організації, підприємства;
- набути навички виконання аналітичних робіт за допомогою комп'ютерної техніки;

- оволодіти практичними навичками із забезпечення фінансово-економічної безпеки.

2. ПОРЯДОК ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ ТА РОЗПОДІЛ ОБОВ'ЯЗКІВ

Переддипломна практика проводиться на базах – в установах, організаціях і на підприємствах, на прикладі яких можна дослідити особливості прояву науково-прикладної проблеми та практичний досвід її розв'язання згідно з обраною темою кваліфікаційної роботи. Базами переддипломної практики, залежно від обраної теми дослідження, можуть бути підприємства різних галузей і сфер діяльності, різних форм власності, які займаються господарською діяльністю, фінансово-кредитні установи, державні фінансові органи.

Перелік баз практики та закріплення здобувача за ними затверджується наказом ректора Університету.

Необхідність і тривалість переддипломної практики визначається навчальним планом.

До практики допускаються здобувачі, які повністю виконали навчальний план і не мають академічної заборгованості.

Методичне керівництво практикою здійснюють керівники кваліфікаційної роботи. Перед початком практики ними проводиться інструктаж, під час якого здобувачі знайомляться з завданням на переддипломну практику, порядком її проходження, вимогами до складання звіту про проходження переддипломної практики та іншими організаційними питаннями.

На підприємстві, в установі, де проходить практика, здобувачу призначається керівник практики з числа найбільш кваліфікованих працівників.

Здобувач повинен з'явитися на місце проходження практики в зазначений термін.

Здобувач зобов'язаний:

- ознайомитися з затвердженим адміністрацією установи, підприємства наказом про порядок проведення практики;
- узгодити з керівником практики від підприємства індивідуальний план (графік) проходження практики і за потреби оформити перепустку;
- виконувати правила внутрішнього розпорядку та вимоги трудового законодавства;
- дотримуватися програми, затвердженої керівниками практики від кафедри та підприємства;
- виконувати вказівки керівника практики від підприємства (установи);
- брати участь у виробничих нарадах, технічному навчанні, самостійно вивчати нормативну документацію;

- за потреби звітувати керівнику практики від кафедри про виконану роботу.

Не пізніше ніж за один день до закінчення практики здобувач повинен одержати характеристику, підписану керівником або іншою службовою особою від бази практики та завірену печаткою підприємства (установи).

Протягом усього строку практики здобувачу необхідно здійснювати підготовчу роботу зі складання звіту про проходження переддипломної практики.

Підготовлений і оформлений належним чином звіт про практику здобувач повинен подати керівнику кваліфікаційної роботи у встановлений термін. До звіту обов'язково додається характеристика на здобувача-практиканта.

Підготовлений звіт про проходження практики здобувач захищає керівнику кваліфікаційної роботи в термін, затверджений на кафедрі.

Обов'язки керівника практики від кафедри:

- здійснювати систематичний контроль за виконанням затвердженої програми практики;
- надавати консультації здобувачам з питань проходження практики;
- перевіряти звіти практикантів;
- повідомляти кафедру про виконання практики здобувачами.

Обов'язки керівника практики від підприємства, фінансової установи, державної організації чи закладу:

- створити практиканту необхідні умови для проходження практики;
- надавати необхідні консультації та роз'яснення стосовно окремих питань, передбачених планом;
- здійснювати організацію роботи практикантів відповідно до затвердженої програми практики;
- перевіряти виконання здобувачами плану проходження практики;
- контролювати дотримання здобувачами трудової дисципліни та правил внутрішнього розпорядку;
- складати характеристики на здобувачів, підбиваючи підсумки їхньої роботи під час проходження практики;
- здійснювати зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи практиканта.

У разі порушення здобувачами трудової дисципліни та несумлінного виконання своїх обов'язків керівник практики від підприємства (установи чи закладу) має право позбавити їх практики. У таких випадках він повідомляє про порушення, що мали місце, керівнику практики від кафедри або надсилає повідомлення до закладу вищої освіти.

3. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ З ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Звіт про практику складається індивідуально кожним здобувачем і повинен відображати його виробничу і наукову роботу в період практики і підготовленість до написання кваліфікаційної роботи.

Оформлення звіту з практики проводиться за загальними вимогами до творчої роботи здобувачів на аркушах паперу формату А4, обсягом не менше 30 аркушів.

Структура звіту про практику:

- титульний аркуш (форму наведено у додатку А);
- ЗМІСТ;
- ВСТУП;
- РОЗДІЛ 1. Теоретичний розділ (тема індивідуального завдання);
- РОЗДІЛ 2. Загальна характеристика підприємства та аналіз рівня фінансово-економічної безпеки (її складових) ;
- РОЗДІЛ 3. Пропозиції удосконалення діяльності об'єкту практики за обраним напрямком дослідження;
- ВИСНОВКИ;
- СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ (приклад оформлення наведено у додатку В);
- ДОДАТКИ.

Звіт повинен бути конкретним і стислим. Обов'язково має містити графічний матеріал (схеми, таблиці, рисунки, діаграми, графіки), який наочно розкриває суть виконаної роботи, зокрема результати проведеного дослідження.

У вступі узагальнюються зібрані матеріали і висвітлюються основні питання і напрями, якими займався здобувач на практиці.

Основна частина містить аналіз нормативно-правової бази господарської діяльності, літературних джерел, звітних матеріалів і планових завдань підприємства (установи, організації), які вирішуються; організаційну структуру апарату управління; функціональні взаємодії з іншими організаціями, особливості організації та функціонування системи фінансово-економічної безпеки.

На основі аналізу фінансово-економічної безпеки підприємства (установи, організації) розробляються пропозиції щодо вдосконалення управлінської діяльності.

Висновки мають містити узагальнений аналіз фінансово-економічної безпеки і пропозиції щодо її вдосконалення.

Додатками до звіту можуть бути копії зібраних первинних документів (організаційних, господарських, ділових тощо), значні за обсягом аналітичні таблиці, складні схеми, зразки інших матеріалів, що характеризують господарську діяльність підприємства (установи, організації).

Звіт із практики захищається здобувачем перед комісією, що призначається завідувачем кафедри. До її складу входять керівники практики від кафедр, викладачі спеціальних дисциплін і за можливості керівники від

баз практики. Комісія приймає диференційований залік у здобувачів на кафедрі в останній день проходження практики.

4. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТЕМ

За допомогою керівника практики та беручи до уваги тему кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти вибирає тематичне завдання для проходження практики.

Типові тематичні завдання, які відповідають темам кваліфікаційної роботи виглядають наступним чином:

1. Організація системи економічної безпеки суб'єктів господарювання (на прикладі).
2. Управління комплексним забезпеченням економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності (на прикладі).
3. Організація інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності системи економічної безпеки підприємства (на прикладі).
4. Організаційно - правове забезпечення функціонування системи економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності (на прикладі).
5. Управління системою забезпечення економічної безпеки підприємства (на прикладі).
6. Механізм управління системою фінансово - економічною безпеки банківських установ (на прикладі).
7. Управління системою корпоративної безпеки суб'єктів господарської діяльності (на прикладі).
8. Міжнародний досвід та міжнародні стандарти забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності.
9. Механізми взаємодії суб'єктів забезпечення економічної безпеки з правоохоронними органами.
10. Механізми управління системою економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності (на прикладі).
11. Організаційно - правове забезпечення захисту комерційної таємниці як складової фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності (на прикладі).
12. Інноваційні технології забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності (на прикладі).
13. Організаційно - правові основи протидії недобросовісній конкуренції в системі економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності (на прикладі).
14. Моделювання систем економічної безпеки суб'єктів господарювання (на прикладі).
15. Механізм забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності (на прикладі).
16. Механізми протидії зовнішнім загрозам економічній безпеці суб'єктів господарювання (на прикладі).

17. Технології попередження внутрішніх загроз економічній безпеці суб'єктів господарської діяльності (на прикладі).
18. Організаційно - правові основи протидії промислому шпигунству в системі економічної безпеки суб'єктів господарювання (на прикладі).
19. Організація системи забезпечення надійності персоналу суб'єктів господарської діяльності (на прикладі).
20. Організаційно-правове забезпечення економічної безпеки банківських установ в Україні (на прикладі).
21. Управління системою забезпеченням економічної безпеки суб'єктів господарювання при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності (на прикладі).
22. Організація протидії ризикам в системі економічної безпеки суб'єктів господарювання (на прикладі).
23. Організація та управління майновою безпекою суб'єктів господарювання (на прикладі).
24. Технології розв'язання корпоративних конфліктів в системі економічної безпеки суб'єктів господарювання (на прикладі).
25. Механізми протидії протиправним поглинанням та захопленням підприємств як складові системи економічної безпеки суб'єктів господарювання (на прикладі).
26. Планування діяльності щодо забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності (на прикладі).
27. Стратегічне управління системою забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності (на прикладі).
28. Організація системи економічної безпеки у інвестиційній діяльності суб'єктів господарювання (на прикладі).
29. Організація системи безпеки суб'єктів господарювання у надзвичайних ситуаціях діяльності та у ситуаціях невизначеності (на прикладі).
30. Організація системи економічної безпеки фінансово -промислових груп (на прикладі).
31. Управління системою фінансово-економічної безпеки виробничої фірми (на прикладі).
32. Конкурентна розвідка як елемент комплексної системи фінансово - економічної безпеки підприємства (на прикладі).
33. Управління системою забезпечення безпеки інвестиційної діяльності банку (на прикладі).
34. Економіко-математичні моделі забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства (на прикладі).
35. Організація і управління системою протидії тероризму на повітряному транспорті як складової економічної безпеки авіакомпанії. (на прикладі)
36. Управління системою забезпечення економічної безпеки аеропорту (на прикладі).
37. Управління системою забезпечення безпеки кредитування банківськими установами підприємств України (на прикладі).

38. Формування стратегії забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства в умовах глобалізації (на прикладі).
39. Організація системи попередження терористичних актів на транспорті (на прикладі).
40. Організація системи попередження терористичних актів як складова економічної безпеки підприємства (на прикладі).
41. Системний та ситуаційний підхід у керуванні службою економічної безпеки підприємства (на прикладі).
42. Моделі забезпечення економічної безпеки банку (на прикладі).
43. Управління системою безпеки на транспортних підприємствах (на прикладі).
44. Організація і управління системою забезпечення інформаційної безпеки підприємства (на прикладі).
45. Комп'ютерне моделювання забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства (на прикладі).
46. Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства в процесі стратегічного управління (на прикладі).
47. Організація і управління системою безпеки на залізничному транспорті (на прикладі).
48. Стратегія безпеки зовнішньої діяльності підприємства (на прикладі).
49. Ефективність використання інформаційних технологій при забезпеченні фінансово-економічної безпеки підприємств (на прикладі).
50. Організація та управління системою економічною безпеки авіаційної компанії (на прикладі).
51. Моніторинг загроз фінансово-економічної безпеки функціонування підприємства та методи їх запобігання (на прикладі).
52. Організація та управління системою забезпечення безпеки діяльності банківських установ в Україні (на прикладі).
53. Комплексна система забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств (на прикладі).
54. Міжнародний досвід забезпеченні економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності та його використання в умовах України (на прикладі).
55. Комплексне забезпечення безпеки діяльності банку (на прикладі).
56. Управління системою економічної безпеки підприємства в кризових умовах (на прикладі).
57. Методи оцінки зовнішніх загроз економічної безпеки підприємства (на прикладі).
58. Організація системи забезпечення надійності персоналу банківських установ (на прикладі).
59. Організація системи забезпечення економічної безпеки на пасажирському авіатранспорті (на прикладі).
60. Організація системи безпеки на залізничному транспорті (на прикладі).

61. Управління системою захисту інформації з обмеженим доступом в банках України (на прикладі).
62. Управління системою економічної безпеки підприємства в умовах недобросовісної конкуренції (на прикладі).
63. Організація системи забезпечення інформаційної безпеки підприємства (на прикладі).
64. Інформаційно-аналітичне забезпечення фінансово-економічної безпеки діяльності підприємства (на прикладі).
65. Організація та управління системою безпеки торговельного підприємства (на прикладі).
66. Інформаційно-аналітичне забезпечення безпеки зовнішньоекономічної діяльності підприємства (на прикладі).
67. Організація захисту комерційної таємниці на підприємстві (на прикладі).
68. Організація системи економічної безпеки автотранспортного підприємства (на прикладі).
69. Організація забезпечення безпеки комерційної діяльності підприємства (на прикладі).
70. Управління системою забезпечення особистої безпеки керівників (на прикладі).
71. Організація системи забезпечення надійності персоналу торговельного підприємства (на прикладі).
72. Організація системи кадрової безпеки підприємства (на прикладі).
73. Організація системи забезпечення надійності персоналу торговельного підприємства (на прикладі).
74. Організація комплексного забезпечення безпеки діяльності підприємства (на прикладі).
75. Організація забезпечення інформаційної безпеки банків (на прикладі).
76. Забезпечення економічної безпеки підприємства шляхом керування знаннями персоналу.
77. Організація і управління системою забезпечення фінансово - економічної безпеки спільних підприємств (на прикладі).
78. Організація системи забезпечення фінансово-економічної безпеки будівельної фірми (на прикладі).
79. Організація системи забезпечення економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності підприємств (на прикладі).
80. Дослідження інформаційної компоненти фінансово-економічної безпеки підприємства.
81. Кіберзлочинність як основна загроза фінансово-економічної безпеки підприємства.
82. Управління фінансовими ризиками в системі забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

5. ЗМІСТ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Здобувач під час проходження переддипломної практики повинен зібрати статистичний матеріал, ознайомитися з інформацією за темою кваліфікаційної роботи, зібрати і підготувати графічний матеріал. Також практичним завданням є розробка пропозицій щодо вдосконалення управлінської діяльності із забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства (установи, організації).

Виходячи з цих завдань в основній частині звіту про практику повинні бути розроблені такі підрозділи:

- опис підприємства (установи, організації) та його стисла техніко-економічна характеристика;
- характеристика системи обліку, обліково-аналітичного забезпечення процесу гарантування фінансово-економічної безпеки підприємства (установи, організації);
- опис організації системи фінансово-економічної безпеки підприємства (установи, організації);
- аналіз фінансово-економічної безпеки підприємства (установи, організації) – бази практики, а якщо передбачає тема кваліфікаційної роботи – аналіз економічної безпеки держави (регіону);
- пропозиції щодо вдосконалення діяльності з забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства (установи, організації, держави, регіону – залежно від теми кваліфікаційної роботи).

У рамках першого підрозділу необхідно висвітлити головні теоретичні постулати обраної тематики дослідження, у відповідності до теми кваліфікаційної роботи.

У рамках ДРУГОГО підрозділу необхідно висвітлити такі питання:

Для підприємства або установи:

- мета діяльності, стисла історична довідка;
- напрями видів діяльності, джерела отримання прибутку;
- опис основної продукції, послуг, їхнє призначення та основні споживчі властивості;
- характеристика виробничої структури та структури управління;
- інформації про основних конкурентів та ринки збуту продукції;
- інформація про засновників (керівників) підприємства, форму власності, майнова відповідальність;
- організація підприємства, установи;
- структура та посадові обов'язки працівників бухгалтерії;
- характеристика системи обліку;
- характеристика основних позицій Наказу про облікову політику;
- специфіка бухгалтерського обліку;
- система відповідальності відділів та керівників у системі економічної безпеки;

- система цілей та стратегій їх досягнення, концепція безпеки;
- аналіз структури інформації та організаційного забезпечення діяльності в сфері безпеки (відповідні інструкції та положення);
- опис посадових обов'язків керівника (професіонала, аналітика) відділу економічної безпеки;
- імідж підприємства;
- інтерес до підприємства з боку державних контролюючих і правоохоронних органів;
- ставлення партнерів до підприємства;
- відгуки контрагентів;
- зв'язки з компаніями (організаціями) або фізичними особами;
- випадки шахрайства;
- наявність судових або адміністративних розглядів за участі підприємства або його засновників чи керівників;
- політика підприємства в сфері соціальної відповідальності;
- ситуації щодо порушення трудової дисципліни та методи вирішення трудових спорів;
- аналіз корпоративних конфліктів (історія створення підприємства, вимоги до претендентів у склад органів управління, підвищення кваліфікації співробітників і членів органів управління, соціальна діяльність підприємства, кількість звернень акціонерів на підприємство, склад та характеристика конфліктних ситуацій на підприємстві, вплив корпоративних конфліктів на результативність діяльності підприємства) – якщо підприємство бази практики у формі АТ;
- аналіз фінансово-економічної безпеки підприємства (установи, організації);
- аналіз фінансово-економічної безпеки держави, регіону, галузі (стан макроекономічної безпеки України, стан фінансової безпеки України, стан зовнішньоекономічної безпеки України, стан інвестиційної безпеки України, стан науково-технологічної безпеки України, стан енергетичної безпеки України, стан соціальної безпеки України, стан демографічної безпеки України, стан продовольчої безпеки України, стан виробничої безпеки України, стійкість, стабільність і здатність до розвитку регіону, соціально-економічні фактори регіону (галузі), зовнішньоекономічна відкритість регіону (галузі), стан конфліктів у корпоративному секторі регіону (галузі)) – якщо темою кваліфікаційної роботи передбачений такий аналіз
- тематичний аналіз області у відповідності до теми кваліфікаційної роботи.

Для фінансово-кредитних організацій:

- історія створення та розвитку банку;
- характеристика банківських послуг та продуктів, коротка характеристика депозитних і кредитних програм;
- організаційна структура банку;

- оцінка динаміки основних фінансово-економічних показників діяльності банку за останні 5 роки (депозитний, кредитний портфелі, сума активів, власного капіталу, прибутку, показники рентабельності, заборгованість за кредитами та інші);
- облікова політика банку;
- облік де опозитивних та кредитних операцій банку;
- облік наявних коштів в банку;
- внутрішніх аудиту банку.
- організаційна структура відділу фінансово-економічної безпеки або відділу фінансового моніторингу;
- взаємозв'язки відділу фінансово-економічної безпеки чи відділу фінансового моніторингу з іншими структурними підрозділами банківської установи;
- функції відділу фінансово-економічної безпеки або відділу фінансового моніторингу;
- організація управління силовою безпекою;
- організація управління інформаційною безпекою;
- організація управління кадровою безпекою;
- аналіз показників безпеки касових операцій;
- аналіз безпеки валютних операцій;
- аналіз безпеки депозитних операцій;
- аналіз безпеки кредитних операцій (або оцінка кредитоспроможності позичальника за даними кредитної історії).

У рамках ТРЕТЬОГО розділу необхідно висвітлити такі питання:

- проблеми економічної безпеки, які визначені в результаті проведених досліджень в другому розділі;
- можливі напрями подолання визначених проблем та розвитку системи фінансово-економічної безпеки за обраним напрямом дослідження у відповідності до теми кваліфікаційної роботи.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Вид контролю: диференційований залік

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного захисту практики
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики

1) оцінка «відмінно» за національною шкалою та А за ECTS виставляється здобувачу за:

- вільне володіння змістом роботи яка проводилася під час практики;
- вичерпне знання відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу;
- уміння здобувача відповідати на проблемні питання, пов'язані із обліком, аналізом діяльності підприємства, передбачені програмою практики;

2) оцінка «добре» за національною шкалою та В або С за ECTS виставляється здобувачу за:

- правильне розкриття змісту практики;
- знання відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу;
- позитивну відповідь на проблемні питання, пов'язані з роботою підприємства;

3) оцінка «задовільно» за національною шкалою та D або E за ECTS виставляється здобувачу за:

- припущені значні помилки під час розкриття змісту роботи;
- неповне знання відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу;
- неповну відповідь на проблемні питання, пов'язані з роботою підприємства;

4) оцінка «незадовільно» за національною шкалою та FX або F за ECTS виставляється за:

- неправильне розкриття змісту практики;
- припущені грубі помилки у змісті відповіді;
- незнання відповідного законодавчого та інструктивного матеріалу;
- нерозуміння суті проблемних питань роботи підприємства.

Під час оцінки звіту про практику в цілому додатково враховуються і впливають на загальну оцінку припущені недоліки та помилки, якими вважається:

- неохайне оформлення роботи;
- помилки в оформленні звіту про практику відносно діючих вимог;
- помилкові статистичні та аналітичні дані, навіть якщо розмір помилки незначний і в цілому не впливає на висновки, які зроблено у звіті;
- несвоєчасність представлення на кафедру звіту про практику.

Здобувач котрий не виконав програму практики та отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку при захисті звіту про практику, скеровується на практику повторно або відраховується з Університету.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Управління персоналом : підручник. К.: ЦУЛ, 2019. 468 с.
2. Безгін К. С. Клименко Ю.М. Управління інноваціями: Навчальний посібник / Заг. ред. К.С. Безгіна. Вінниця: ДонНУ, 2017. 207 с.
3. Бенько М. М. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства : підручник. Київ : В-во Ліра-К, 2021. 560 с.
4. Вівчар О.І. Безпека бізнесу. Тернопіль: ФОП Шпак В.Б., 2019. 277 с.
5. Вовчак О. Д. Гроші та кредит: підручник для вищих навч. закл. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 424 с.
6. Воронка О. З. Механізм забезпечення кадрової безпеки підприємств високотехнологічного сектору економіки: монографія. Львів : Галицька видавнича спілка, 2020. 231 с.
7. Гнилицька Л. В. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства : монографія. Київ : КНЕУ, 2012. 305 с.
8. Дяків О.П., Островерхов В.М. Управління персоналом: навчально-методичний посібник (2-ге вид. прероб. і доповнено). Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 288 с.
9. Економіка підприємства: навч. посіб. / О.М. Бандурка, Є.В. Ковальов, М.А. Садиков, О.С. Маковоз; за заг. ред. О.М. Бандурки. Харків: ХНУВС 2017. 192 с.
10. Економічна безпека підприємства. Електрон. навч. посібник/ уклад. М.І. Небава, Ю.В. Міронова. Вінниця: ВНТУ, 2017. 75 с.
11. Економічна безпека підприємства: [підручник]/ А.М. Дідик та ін. Львів: НУ «Львівська Політехніка», ТзОВ «Видавнича група «Бухгалтери України», 2019. 624 с.
12. Економічна та майнова безпека бізнесу / Б.М. Андрушків, Л.Я. Малюта. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016. 180 с.
13. Івченко Є.А. Трансформації системи економічної безпеки підприємства: монографія. Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2018. 420 с.
14. Ілляшенко С. Маркетинг: підручник. К.: Вид-во «Університетська книга», 2017. 1134 с.
15. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб./ Пугач А.М. та ін. Миколаїв: ФОП Швець В.М., 2018. 348 с.
16. Інформаційна безпека та інформаційні технології : монографія / за заг. ред. В. С. Пономаренка. – Х. : Вид. Рожко С.Г. 2019. – 327 с.
17. Кавун С. В. Система економічної безпеки: методологічні та методичні засади. Х.: ХНЕУ, 2016. 299 с.
18. Капінос Г.І. Операційний менеджмент : навч. посіб. К.: вид-во «Кондор», 2017, 352с.

19. Карлова О. А., Плотницька С. І., Гнатенко М. К. Основи менеджменту і маркетингу : підручник. Харків : Друкарня Мадрид, 2016. 228 с.
20. Кеннеді Д. Безжальний менеджмент та ефективність людських ресурсів / пер. з англ. Т. Мухамедшиної. Харків: Фаула, 2019. 304 с.
21. Килимник І. І. Правова характеристика забезпечення комерційної таємниці на підприємстві в умовах ринкової економіки: монографія /І. І. Килимник, О. В. Харитонов; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Х.: ХНУМГ, 2014. 82 с.
22. Ковальчук І.В. Економіка підприємства: навч. посіб. К.: Знання, 2016, 679 с.
23. Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки: підручник. Копилук О. І., Музичка О. М., Тимчишин Ю. В. та ін. Львів: Вид-во Сполом, 2017. 411 с.
24. Копилук О. І., Музичка О. М. Банківські операції: навч. посіб. 2-ге вид., випр. і доп. ЦУЛ, 2017. 536 с.
25. Копитко М. І. Управління інноваціями: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 292 с.
26. Корченко О.Г. Прикладні системи оцінювання ризиків інформаційної безпеки : монографія / Олександр Григорович Корченко, Світлана Володимирівна Казмірчук, Берик Бахитжанович Ахметов. Київ : Компринт, 2017. 435 с.
27. Мельник С. І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Львів: «Растр-7», 2020. 384 с.
28. Менеджмент : Навчальний посібник / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с.
29. Микитюк П.П., Брич В.Я., Шкільняк М.М., Микитюк Ю.І. Інноваційний менеджмент: підруч. Тернопіль: Екон. думка ТНЕУ, 2019. 518 с.
30. Назарчук Т. В. Менеджмент організацій: Навчальний посібник. / Т. В. Назарчук, О. М. Косіюк – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 560 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Nazarchuk_Tetiana/Menedzhment_orhanizatsii.pdf
31. Нашинець-Наумова А.Ю. Інформаційна безпека: питання правового регулювання: монографія / А.Ю. Нашинець-Наумова. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 168 с.
32. Небава М. І., Міронова Ю.В. Економічна безпека підприємства. Вінниця : ВНТУ, 2017. 73 с.
33. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полотай О. І. Управління проектами : підручник. Київ: ЦНЛ, 2019. 432 с.
34. Овсієнко О. В. Менеджмент: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнесекономіка». Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава

- Мудрого, 2020. 144 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1PcUdKxJov9B5Ke9Gj6NLqC3GVypO2rJ4/view>
35. Онищенко О.В. Козаченко Г.В., Онищенко С.В., Завора Т.М. Управління фінансово-економічною безпекою: підручник / за заг.ред. О.В. Онищенка та Г.В. Козаченко. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 530 с.
36. Організація та управління системою економічної безпеки підприємства: навчально-методичний посібник / З. Б. Живко та ін.; за ред. З.Б. Живко. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 120 с.
37. Основи менеджменту. Теорія і практика : навч. посіб. / Г.Є. Мошек, І.П. Миколайчук, Ю.І. Палеха, Ю.В. Поканєвич, А.С. Соломко, О.В. Коваленко, Н.В. Коваленко, В.С. Ціпуринда, Г.П. Сиваненко, О.І. Белова; за заг. ред. проф. Мошека Г.Є. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 528 с.
38. Осовська Г.В., Осовський О.А. Менеджмент: підручник ; вид. 4-е, перероблене і доповнене. К.: Кондор-Видавництво, 2015. 563 с.
39. Петренко Н. О., Кустріч Л. О., Гоменюк М. О. Управління проєктами. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 244 с.
40. Птащенко Л. О. Стратегічне та інноваційне забезпечення розвитку системи економічної безпеки підприємства: [навчальний посібник]. Київ: «Центр учбової літератури», 2018. 320 с.
41. Пушкар З.М., Пушкар Б.Т. Кадровий менеджмент: навч. посіб. Тернопіль: Вид-во Осадца Ю.В., 2017. 210 с.
42. Селютін В.М., Яцун Л.М. Управління персоналом: Практикум [Електронний ресурс] : навч. посібник. Х.: ХДУХТ, 2018. 188 с. Режим доступу : http://elib.hduht.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2682/1/Практикум_УП_A5.pdf.
43. Снітко Є. О., Завгородня Є. Є. С-53 Менеджмент: підруч. для студ. ден. та заоч. Форм навч. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент за освітньою програмою „Менеджмент організацій і адміністрування». ДР «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка» Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2018. 281 с.
44. Соломіна Г. В. Забезпечення фінансово – економічної безпеки підприємництва: навчальний посібник. Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. 234 с. URL: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/1694/1/Posibnik%20ZFEBP.pdf>
45. Сорока П.М., Харченко В.В., Харченко Г.А. Інформаційні системи і технології в управлінні організацією: Навч. посіб. – Київ: ЦП «Компринт», 2019. 518 с.
46. Стан та перспективи соціальної безпеки в Україні: експертні оцінки : монографія / О. Ф. Новікова, О. Г. Сидорчук, О. В. Панькова [та ін.]. Київ; Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 184 с.
47. Старченко Г.В. та ін. Операційний менеджмент : навч. посібник / Старченко Г.В., Калінько І.В., Косач І.А. Київ : Кондор-Видавництво, 2020. 232 с

48. Стратегічний та інноваційний менеджмент у сфері фінансово-економічної безпеки : підручник / О. М. Тридід, Г. М. Азаренкова, К. В. Орехова та ін. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. М. Тридіда ; канд. екон. наук, доц. К. В. Орехової. Київ : УБС НБУ, 2015. 815 с.
49. Стратегія підприємства у постіндустріальній економіці : монографія / [А. П. Наливайко, О. М. Гребешкова, Т. І. Решетняк та ін.]; за заг. ред. А. П. Наливайка, О. М. Гребешкової. Київ: КНЕУ, 2017. 418 с.
50. Стратегія та засоби конвергенції системи соціальної безпеки України та ЄС у процесі євроінтеграції : монографія / за ред. д.е.н., проф. Васильців Т. Г., к.е.н., доц. Лупака Р. Л. Львів : Видавництво ННБК «АТБ», 2018. 303 с.
51. Суліма Н.М., Степасюк Л.М., Величко О.В. Економіка і фінанси підприємства: Підручник. К.: «ЦП КОМПРИНТ», 2015. 466 с.
52. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.
53. Тертичка В.В. Стратегічне управління : підручник / Валерій Тертичка. – Київ: «К.І.С.», 2017. – 932 с.
54. Тетарчук І.В. Господарське право України. Для підготовки до іспитів: навч. посіб. К. : ЦНЛ, 2019. 222с.
55. Управління інноваційною складовою економічної безпеки : монографія : у 4-х т. / за ред. д. е. н., професора Прокопенко О. В. (гол. ред.), к. е. н., доцента Школа В. Ю., к. е. н. Щербаченко В. О. Суми : Триторія, 2017. Т. І. : Теорія та методологія управління інноваційною складовою економічної безпеки. 464 с.
56. Управління проєктами: навч. посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
57. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Львів: «Растр-7», 2020. 384 с. URL: http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3284/1/Mel%27nyk_%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F.pdf
58. Фінансово-економічна безпека: теоретико-правові аспекти: навч. посіб. / кол.авт. [Резворович К. Р. (кер.), Юнін О. С., Круглова О. О. та ін.] Дніпро: Видавець Біла К. О., 2019. 195 с
59. Фінансово-економічна безпека: теоретико-правові аспекти: навч. посіб. / кол.авт. [Резворович К. Р. (кер.), Юнін О. С., Круглова О. О. та ін.] Дніпро: Видавець Біла К. О., 2019. 195 с.
60. Чайковська В.В. К. Господарське право: підручник. К.: вид-во «Кондор», 2018. 368с.
61. Шевченко Л. С. Стратегічний інноваційний менеджмент: навч. посіб. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2019. 155 с
62. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: Навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2017 р. 252 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/31710>

63. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: Навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2017 р. 252 с.
64. Щербань В.М. Маркетинг : навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2016. 208 с.
65. Яркіна Н.М. Економіка підприємства : навч. посіб. Вид. 2-ге перероб. і доп. К. : Видавництво Ліра-К, 2017. 600 с.
66. Charles Doyle. Stealing Trade Secrets and Economic Espionage: An Overview of the Economic Espionage Act. Congressional Research Service, 7-5700, www.crs.gov, R42681.
67. Goździewicz W, Gutkowski C., Tabansky L., Siudak R. (2017) Security through innovation. Cybersecurity sector as a driving force in the national economic development/ Skokowski D. (Ed.) The Kosciuszko Institute. <https://ik.org.pl/wp-content/themes/ik/report-img/security-through-innovation.pdf>
68. Heagney J. (2016) Fundamentals of project management. Amacom
69. Padilla Torres, Pedro A. Overview of International Trade Secret Protection. URL: <http://www.natlaw.com/pubs/spmxi14.htm>
70. Sennewald C., Baillie C. Effective Security Management. 7th Edition. Amsterdam: Elsevier Inc., Butterworth-Heinemann, 2020. 424 p. <https://doi.org/10.1016/C2017-0-01734-2>
71. Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights. URL: https://www.wto.org/english/tratop_e/trips_e/trips_e.htm.
72. Vellani K., Strategic Security Management: A Risk Assessment Guide for Decision Makers. Boca Raton: CRC Press, 2019. 300 p. <https://doi.org/10.4324/9780429506611>

Електронні ресурси

1. Сайт Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Сайт Національного банку України. URL: www.bank.gov.ua
3. Сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <http://nfp.gov.ua>
4. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Кабінет міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
6. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua>
7. Інтернет портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua/>
8. Платформа знань про менеджмент і бізнес-адміністрування. URL: www.12manage.com
9. Бібліотека знань House of Europe. URL: [https://houseofeurope.org.ua/library?sort=date&search=&&tags\[\]=7](https://houseofeurope.org.ua/library?sort=date&search=&&tags[]=7)

ДОДАТКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський національний технічний університет

Економічний факультет
Кафедра „Економіка, менеджмент та комерційна діяльність”

Звіт

з переддипломної практики

на тему: «_____»
_____»

Виконав(ла): здобувач вищої освіти
_____ курсу, групи _____
спеціальності

(назва ОПП)

(прізвище, ініціали, підпис)

Керівник _____
(наук.ст., вч.звання, прізвище, ініціали, підпис)

ПРИКЛАДИ
ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ У ДИСЕРТАЦІЇ
з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с. 3. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с. 4. Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с. 5. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с. 6. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 7. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с. 8. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
Два автори	1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 5. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.

Три автори	1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири і більше авторів	1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с. 4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с. 3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.

Без автора	1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016): ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с. 3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с. 4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с. 6. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломoeць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с. 7. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с. 8. Адміністративно-правова освіта у персоналіях : довід. / за заг. ред.: Т. О. Коломoeць, В. К. Колпакова. Київ : Ін Юре, 2015. 352 с. 9. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5-6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с. 10. Країни пострадянського простору: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с. 11. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.

Автореферати дисертацій	1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.
Дисертації	1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536. 4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 7. Про затвердження Вимог до оформлення

	дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141. 8. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.
Архівні документи	1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. 2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Препринти	1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).

	2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила(ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	1. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні показники	1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. показч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. показч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. показч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування). 4. Лисодєд О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одісей, 2003. 128 с. 5. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні показники (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).

Частина видання: книги	1. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. <i>Михайло Баймуратов: право як буття вченого</i> : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493. 2. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцать лет с экологическим правом</i> : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212. 3. Коломоець Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоець. Київ, 2009. С. 195–197. 4. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137. 3. Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. <i>Формирование толерантного сознания в обществе</i> : материалы VII междунар. антитеррорист. форума (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150. 4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53. 5. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній

	школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали ІІІ регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.
Частина видання: довідкового видання	1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673. 2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55. 3. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.
Частина видання: продовжуваного видання	1. Коломєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. 2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159. 3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218. 4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92. 2. Коломєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79. 3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.

	4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15. 5. Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.
Електронні ресурси	1. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років XX століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.